

Ljósmynd: Helga Davíds

ENDURSKOÐUN AÐALSKIPULAGS SKAFTÁRHRÉPPS 2010 - 2022

Umhverfisskýrsla

17. maí 2010

LANDMÓTUN

Yngvi Þórlóftsson, Margrét Ólafsdóttir og Óskar Ólafsson

EFN ISYFRLIT

1	UM HVER FISM AT AÐALSKIPULAGS SKAFT ÁR HR EPSS 2010-2022	5
1.1	YFRLIT YFR EFN I ÁÆTLUN AR	5
1.2	TILGAN GUR UM HVER FISM ATS	6
1.3	TEN GSL VIÐ AÐRA ÁÆTLAN AGERÐ	7
2	UM FANG, ÁHERSLUR OG FRAM SEINING	10
2.1	M ARKM IÐ ÁÆTLUN AR SEM TEKIN ERU TILM ATS	10
2.2	UM HVER FISÞÉTTIR OG VIÐM IÐ	10
3	UM HVER FISM AT	12
3.1	STEFNA AÐALSKIPULAGS SKAFT ÁR HR EPSS UM IÐN AÐARS VÆÐI	12
3.1.1	<i>II úverandi ástand um hverfisvið iðnaðarsæði</i>	12
3.1.2	<i>Áhrifstefnu aðalskipulagsvegna iðnaðarsæða</i>	14
3.1.3	<i>Framkvæmdþættirm isnunandi iðnaðarsæða</i>	16
3.1.4	<i>Valkostir fyrir iðnaðarsæði</i>	17
3.1.5	<i>II iðurstaðasam anburðar</i>	20
3.1.6	<i>III ótvægisáðgerðir vegna stefnu aðalskipulagsum iðnaðarsæði</i>	20
3.1.7	<i>Heildamiðurstaða um hverfisáhrifa fyrir iðnaðarsæði</i>	20
3.2	STEFNA AÐALSKIPULAGS SKAFT ÁR HR EPSS UM FRÍÐLÝST SVÆÐI	21
3.2.1	<i>II úverandi ástand um hverfisvestanvatnajökuls</i>	21
3.2.2	<i>Áhrifstefnu aðalskipulagsvegna Fríðlýstra sæða</i>	22
3.2.3	<i>Valkostir fyrir fríðlýst sæði</i>	23
3.2.4	<i>II iðurstaðasam anburðar</i>	25
3.2.5	<i>III ótvægisáðgerðir vegna stefnu aðalskipulagsum fríðlýst sæði</i>	25
3.2.6	<i>Heildamiðurstaða um hverfisáhrifa fyrir fríðlýst sæði</i>	26

4	M AT Á UM HVER FÍSÁHR IFUM FRAM KVÆM DA	26
4.1	FRAM KVÆM DIR HÁÐAR M ATÍ Á UM HVER FÍSÁHR IFUM	26
5	SAM R ÁÐ	27
5.1	KYNN IN G UM HVER FÍS KÝR SLU	28
6	SAM LEGÐAR ÁHR IFO G HEILDARN ÞUR STAÐA M ATSVINNU	28
7	VÖ KTUNAR ÁÆTLUN	29
8	VÍÐAU KI	30

1 UM HVERFISM AT AÐASKIPULAGS SKAFTÁRHRÉPPS 2010-2022

1.1 YFIRLIT YFR EFNIAÆTLUNAR

Vinna við gerð aðskipulags hófst haustið 2007. Samhliða gerð aðskipulags var unnið um hverfism at aðskipulagsáætlunartinnar einsog lög nr. 105/2006 gera ráð fyrir. Landmótun vann að gerð um hverfisskýrslu aðskipulags Skaftárhrepps í samvinnu við sveitarstjórn, vinnuhóp um skipulagsmál og skipulags-, og byggingarnefnd sveitarfélagsins.

Í umsógn skipulagsstofnunar frá 4. maí 2010 um aðskipulagstillöguna var bent á að nauðsynlegt væri að meta áhrif tillögunnar við áhrifaöbreyttri stefnu. Þar er tilgreind efnistökusæði, breytingar á Hringveginum auk tjáðsæða og golfvallar sem ætlað er að verði yfir 10 ha að stærð. Ekki hefur verið farið í það mál að eftirfarandi ástæðum:

- Íllýjar námur sem eru skilgreindar í aðskipulagstillögunni er efnisnámur sem hafa verið nýttar en voru ekki skilgreindar í gildandi aðskipulagi.
- Tvöföldun suðurlandsvegjar í Skaftárhreppi er ekki á vegáætlun á skipulagstímabili þessa aðskipulags en tillagan gerir ráð fyrir helgunarsæði til að tryggja nægilegt landrym fyrir tvöföldunina.
- Tjáðsæði í landi íllýjar er í gildandi aðskipulagi afmárkað sem 10 ha sæði. Við endurskoðun aðskipulagsins var farið nákvæmari í afmörkun mál að við landþörf og aðstæður á sæðinu og það mál innkaði í 2 ha.

Í aðskipulagsáætlun kemur fram stefna Skaftárhrepps um landnotkun, byggðápróun, byggðamynstur, samgöngu- og þjónustukerfi og um hverfismál sveitarfélagsins til ársins 2022. Aðskipulagið er unnið í samráði við íbúasveitarfélagsins og aðra hagsmunaaðila og er byggt á þeim málarkáðum sem komu á framfæri í skipulags- og byggingartögum.

Aðskipulag Skaftárhrepps er skipulagsáætlun sem er háð um hverfismál skv. 3. gr. laga nr. 105/2006 um umhverfismál áætlanar sem áætlunin

- málarkastefnu er varðar leyfisveitingar til framkvæmda sem tilgreindar eru í lögum um mál á umhverfismálum, nr. 106/2000
- erundirbúin og samþykkt af stjórnvaldi
- unnin skv. lögum.

Hér er sett fram umhverfismál aðskipulags Skaftárhrepps í samræmi við kröfur laga um umhverfismál áætlana nr. 105/2006 en í eftirfarandi töflu má sjá hvernig umhverfisskýrslan uppfyllir skilyrði um umfang og áherslur.

Sannkvæmt lögum um hverfisnátættanaskil eftirfarandi kom a fram í umhverfisnátættaskipulags	Í Aðalskipulagi Skaftárhrepps 2010-2022 og umhverfisnátætt skilfallað um þessi atvæði með eftirfarandi hætti:
Yfirtit yfir efni aðalskipulagsins	Sjá kaffa 1.0-1.4 í greinargerð aðalskipulagsins
Tengsl við aðrarætlanir.	Sjá kaffa 1.1 í greinargerð aðalskipulagsins heimildaskrá og kaffa 1.3 í umhverfisskýrslu þar sem sjám á hvaðaætlanum öðrum byggt hefur verið á viðgerð aðalskipulagsins
Um pplysingar um grunnástand um hverfisins	Sjá forsendur í kaffa 1.5-1.17 í greinargerð aðalskipulagsins og kaffa 3 í umhverfisskýrslu.
Um fjöllum um líklegapróun um hverfisinsán fram fylgdar aðalskipulagsins	Sjá kaffa 3 í umhverfisskýrslu, en þar er fjallað um núllkost.
Lýsing á þeim um hverfisnátættum sem líklegt er að verði fyrir verulegum áhrifum af framkvæmd aðalskipulagsins	Sjá kaffa 3 í umhverfisskýrslu.
Lýsing á umhverfisvandamálum sem varða aðalskipulagið, sérstaklega sem varðasæði sem hafasérstakt náttúruverndargildi.	Sjá forsendur og kaffa 3 í umhverfisskýrslu.
Um pplysingar um umhverfisvandamálum ið sem stjórnmöld hafasannþykkt og varða aðalskipulagið og hvernig tillit hefur verið tekið tillit til þeirra	Sjá kaffa 8 í umhverfisskýrslu.
Skilgreining, lýsing og mat á líklegum verulegum umhverfisáhrifum af framkvæmd aðalskipulagsins	Sjá kaffa 3 í umhverfisskýrslu.
Skilgreining, lýsing og mat á líklegum verulegum umhverfisáhrifum raunhæfraval kosta við aðalskipulagið.	Sjá kaffa 3 í umhverfisskýrslu.
Um pplysingar um móttægiságerðir til að komast í veg fyrir, draga úr eða vegnauppmótum verulegum neikvæðum umhverfisáhrifum.	Sjá kaffa 3 í umhverfisskýrslu.
Lýsing á því hvernig matid for fram, upplýsingar um vöktun vegna líklegra verulegra umhverfisáhrifa	Sjá kaffa 3-7 í umhverfisskýrslu.
Sannantekt.	Sjá kaffa 6 í þessum viðauka og niðurstöður umhverfisnátætt í kaffa 3 og 4 í skipulagsgreinargerð.

1.2 TILGANGUR UM HVERFISNÁTÆTT

Umhverfisnátættan er aðferð til þess að auka gæði ætlanabreyta þeim og samþætta þær fyrirbyggjandi stefnu í umhverfisnátættum og sjálfbærni þróun. Umhverfisnátættan er ákveðið fæti sem ber að fylgja viðgerð ætlanasvo leggjum egi mat á hvort og þá hvaða áhrif tiltekin ætlan hefur á umhverfið í samræmi við lög um umhverfisnátættan nr. 105/2006. Grundvallarhugmyndin með slíku mati er að sá sem móttar stefnuna átti sig á orsakasambandi milli ætlan og umhverfisáhrifa þeirra. Tilgangur þessarar umhverfisskýrslu er að greina frá því á hvaða hátt ákvarðanir um landnotkun og stefnumótun Aðalskipulags Skaftárhrepps 2010-2022 í tilteknum

málaflokkum hafa áhrif á umhverfið og hvernig tekið var tillit til þessara áhrifa við mótnun aðskipulagsins í 1.gr. lagaum um hverfisn at æ tlanar. 105/2006 kemur fram að markmið þeirra sé að stuðla að sjálfbærni þróun og draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum og stuðla að því að við gerð framkvæmda- og skipulagsáætlna sé tekið tillit til umhverfissjónarmiða. Miðsæðing fyrir endurskoðun aðskipulagsmiðaði við að þessum tilgangi laganna yrði náð.

Í umsjón skipulagsstofnunar frá 4. maí 2010 um aðskipulagstillöguna var bent á að nauðsynlegt væri að meta áhrif eftirtalinnar landnotkuna/stefnumörkunar sem fram kemur í aðskipulagstillögunni og bera áhrifin saman við óbreytta stefnu í aðskipulaginu; Efnistökusæði, breytingar á vegkerfi (Hringvegurinn) auk tjaldsæða og golfvallarsæða tlað er að verði yfir 10 ha að stærð. Í mædd áhrif hafa ekki verið metið af eftirfarandi ástæðum:

- Íllýjarnámur sem eru skilgreindar í aðskipulagstillögunni eru efnisnámur sem hafa verið nýttar en voru ekki skilgreindar í gildandi aðskipulagi. Flestar nýju námurnar eru litlar núverandi námur við Fjallabaksleið nyrðri og sjðri, sem eru fyrst og fremst nýttar til viðhalds þeirra vega.
- Í vöföðun Suðurlandsvegar í Skaftharhreppi er ekki á vegasæðun á skipulagstímabili þessa aðskipulags en tillagan gerir ráð fyrir helgunarsæði til að tryggja nægilegt landrym i fyrirtvöföðunina. Breyting á veglínu hringvegarins frá Hörgsá að Fossá er þegar staðfest í gildandi aðskipulagi.
- Tjaldsæði í landi Íllýjabæjar er í gildandi aðskipulagi afmarkað sem 10 hasæði. Við endurskoðun aðskipulagsins var farið nákvæmar í afmörkun miðað við þarffir og aðstæður á sæðinu og var það markað í 2 ha.

1.3 TENGING VIÐ AÐRA ÁÆTLANAGERÐ

Við gerð umhverfisskýrslu var tekið mið af eftirfarandi áætlunum. Horft var einnig til alþjóðlegra samninga og annarra stefnu skjalastjórnvalda eftir því sem við á.

Áætlunir til athugunar	Tenging	Möguleg viðbrögð í skipulagsvinnunni
Aðskipulag Skaftharhreypps 2002-2016	Gildandi aðskipulag sem staðfest var 2002.	Endurskoðun aðskipulags tekur mið af gildandi áætlun.

Aðaskipulag III ýrdáshrepps 2009-2025 Aðaskipulag Hornafjarðar 2005-2017 Aðaskipulag Rangárvingsytra 2002-2014 Aðaskipulag Áshrepps 2002-2014 Aðaskipulag Rangárvings eystra 2003-2015	Haft til hliðsjónar við gerð á endurskoðun á Aðaskipulagi Skaftárhrepps 2010-2022. og við mat á umfangi og um hverfisáhrifum þess	Tillagan mun ekki hafa áhrif á aðaskipulag þessara aðliggjandi sveitarfélaga.
Sveðisskipulag III írhálendislands 2015	Haft til hliðsjónar við endurskoðun á Aðaskipulagi Skaftárhrepps 2010-2022. og við mat á umfangi og um hverfisáhrifum þess	Endurskoðun aðaskipulags mun hafa áhrif á sveðisskipulag III írhálendislands 2015, með tillögu að stækun á Vatnjökulspjóðgarðsog mógulegra virkjunaráform a
Deiliskipulag á sveðum sam tillaga að breytingu næryfirg aðliggjandi sveðum	Deiliskipulag á sveðinu höfð til hliðsjónar við gerð aðaskipulags og við gerð um hverfisskýrslu.	Tillaga að aðaskipulagi kallar á deiliskipulagsgerð. Athugi á deiliskipulagi fyrirfrístundabyggð í Hrífunesi. Athugi á deiliskipulagi fyrirhálendislandið í Lanbakaröskólum.
Sveðissætlun um meðhöndlun úrgangs 2007-2020.	Tekið er á sörpörgun á Suðurtandi.	Endurskoðun aðaskipulags tekur með afgildandi ætlun.
Landsætlun 2004 - 2020, Sveðissætlun um meðhöndlun úrgangs	Tekið á sörpörgun.	Endurskoðun aðaskipulags samræmist þeim kröfum sem löggjafinn setur þessum málafokki.
Velferð til fram tíða Sjálfbærniþróun í íslensku samfélagi Stefnumörkun til 2020	Tekið á öllum málafokkum.	Endurskoðun aðaskipulags samræmist þeim kröfum sem löggjafinn setur.
Samgönguætlun 2007-2010	Haft til hliðsjónar endurskoðun á Aðaskipulagi Skaftárhrepps 2010-2022 og við mat á umfangi og um hverfisáhrifum þess	Endurskoðun aðaskipulags er í samræmi við samgönguætlun.
Náttúruverndarætlun 2004-2008 og Náttúruverndarætlun 2009-2013	Haft til hliðsjónar við endurskoðun á Aðaskipulagi Skaftárhrepps 2010-2022 og við mat á umfangi og um hverfisáhrifum þess	Endurskoðun aðaskipulags er í samræmi við náttúruverndarætlun hvað varðar einn kost við stækun á Vatnjökulspjóðgarði.

KerfisáttunLandsnets2009-2013	Höfð til hliðsjónar á Aðalskipulagi Skaftárhrepps 2010-2022 og við mat á umfangi og umhverfisáhrifum þess	Endurskoðun aðalskipulags er í samræmi við kerfisáttunLandsnets
Vegaskrá2010	Haft til grundvallar við endurskoðun á Aðalskipulagi Skaftárhrepps 2010-2022 og umhverfisáhrifum þess	Endurskoðun aðalskipulags er í samræmi við VegaskráVegagerðarinnar.
VemdarættunVatnajökulsþjóðgarðs	Haft til grundvallar við endurskoðun á Aðalskipulagi Skaftárhrepps 2010-2022 og umhverfisáhrifum þess	Endurskoðun aðalskipulags er í samræmi við tillögu að Vemdarættun Vatnajökulsþjóðgarðs
Alþjóðlegir samningar	Tenging	
Alþjóðasambykkt um fuglavend (ári 1950).	Allir villtir fuglar skulu vemdðir. S tjómvöld mega veita undanþágu frá þessari almennu reglu í þágu víshda og menntunar, og hvað varðar vörfugla	
Ramsar samningur Sambykkt um votlendi sem hafa alþjóðlegt gildi (ári 1971).	Aðalskipulagi Skaftárhrepps 2010-2022 tekur m ið af samningnum með að raska sam m innst votlendi.	
Samningur um vemdun villtra plantna og dýra og lífsáðái Evrópu (ári 1979).	Gera ber nauðsynlegar ráðstafanir til að viðhalda eða aðlagja stofnstærð villtra dýra og plantna í samræmi við vístfræðilegar, víshdalegar og menningartegarkröfur.	
Samningur um líffræðilega fjölbreytni (ári 1992).	Stuðlaber að vemdun og sjálfræðri notkun líffræðilegra fjölbreytni.	
Ramsar samningur sam einuðu þjóðanna um loftslagsbreytingar (ári de Janeiro 1992).	Stemmt verði stígu við auknum gróðurhúsaáhrifum með því að draga úr útstreymi gróðurhúsalofttegunda af m anna völdum og vemd og auka viðtaka og geyma (þ.e. lífmassa skóga höf og önnur vistkerfi á landi, á ströndum og í hafi) fyrir gróðurhúsalofttegundir.	
Samningur um vemdun menningar- og náttúruarfféðarheim sins	Skylða aðildarríkis til að skilgreina vemd vörðveita kynna og miðla til komandi kynslóða menningar- og náttúruarfféð sam hefursérstakt alþjóðlegt gildi og er á yfirráðasæði þess	

2 UM FANG, ÁHERSLUR OG FRAMSETNING

2.1 M arkmið áæ tluarsæm tekineru til mats

Í eftirfarandi kafla er fjallað um helstu umhverfisáhrif sæm tillaga að aðskipulagi Skaftárhrepps 2010-2022 er líkleg til að hafa í för með sér. Fjallað er um áhrif tiltekinnna málafokka og stefnumörkun þeirra á helstu umhverfisþætti. Lögð er áhersla á að meta umhverfisáhrif breytinga frá núverandi skipulagsæ tluum.:

- **Náttúra og veldarsæði** þarsæm fjallað er um veldarsæði, náttúruvá og óbyggðsæði.
- **Atvinna** þarsæm fjallað er um verslun og þjónustu, athafnasæði, iðnaðarsæði, efnistöku og sörpörgun.

2.2 UM HVERFISÞÆTTIR OG VIÐMIÐ

Við gerð umhverfisskýrslu fyrir aðskipulag Skaftárhrepps var ákveðið að horfa til umhverfisþáttanna náttúra, sæm félag og auðlindir. Þarundir kom anokkrirundiþætti sæm greinast eftirfarandi:

Náttúra lndirþættir eru landslag, jaðfræði og jarðmýndanir, gróðurfar og dýralíf og vatnafar.

Auðlindir: lndirþættir eru landrým, veldarsæði, menningamínjar, orka, vatns/ vatnsbúskapur, jarðefni, landslag/ásýnd, sörp og fráveita

Sæm félag: lndirþættir eru sæm göngur, efnahagur, félagslegt umhverfi, heilsa og öryggi

Að baki hverjum umhverfisþætti eru lagðar fram forsendur þess að hann er velinn og hvar upplýsingar um hann er að finna. Að baki hverjum umhverfisþætti liggja matsspurningar og viðmið. Viðmið eru ýmist stefnasveitarstjórnar, lög og reglugerðir eða stefna í slenskrastjórnvalda. Þarsæm hægt er að meta með mælingum áhrif og/eða breytingar af völdum aðskipulags Skaftárhrepps á tiltekinn umhverfisþátt eru notaðir umhverfisvísar. Með þeim er hægt að afmörka gagrasiðnum um tiltekinn umhverfisþátt við ákveðin atriði. Í ánar skýringar á umhverfisþáttum og viðmiðum má finna í lok umhverfisskýrslu.

Umhverfismatið – aðferðir og framsetning niðurstaðna

Upplýsingar sæm nýttar verða við gerð umhverfisskýrslu eru gögn sæm afað hefur verið við gerð gildandi. Aðskipulags Skaftárhrepps ásamt gögnum sæm tengjast umhverfismati einstakra framkvæmda innan sveitarfélagsins sæm og tilkynningargögn og gögnum sæm afað hefur um

tillögum og um hverfi m is n unandi virkjunarkosta Byggt var á fyrirtiggjandi upplýsingum um ástand um hverfis í Skafthreppi, þ.m.t. á fyrirtiggjandi upplýsingum úr málsn eðferð einstakra framkvæm daskv. lögum um m at á um hverfisáhrifum . Þá voru upplýsingar nýttar sem vinnuhópur skipulagsn ála í Skafthreppi tók sam an. Til að lýsava gi áhrifanna eru notaðar venstötöfur þar sem áhrifum er lýst á eftirfarandi hátt:

Vægi áhrifa	Skýring	
Jákvæð	+	Jákvæð áhrif á um hverfiþátt. Áhrif ætluar á um hverfiþátt/-þætti bæta hagmikils fjölda fólks og/eða hafa jákvæð áhrif á umfangsnikið sæði. Sú breyting eða ávinningur sem hlýst af framkvæm dinni/ætluninni er oftast varanleg. Áhrifin eru oftast sæðis- eða landsbundin en geta einnig verið staðbundin.
Óveruleg	0	Óveruleg áhrif á um hverfiþátt Áhrif ætluar á um hverfiþátt/-þætti eru minniháttar, þ.m.t. umfangssæðis og viðkvæmni þess fyrir breytingum ásamt fjölda fólks sem verður fyrir áhrifum. Áhrifin eru í mörgum tilfellum tímabundin og að mestu afturkræft. Áhrifin eru oftast stað- eða sæðisbundin.
Neikvæð	-	Neikvæð áhrif á um hverfiþátt Áhrif ætluar á um hverfiþátt/-þætti skerða umfangsnikið sæði og/eða sæði sem er viðkvæmt fyrir breytingum, m.a. vegnaráttúrfarsog forminja og/eða rýra hagmikils fólks. Sú breyting eða tjón sem hlýst af framkvæm dinni er oftast varanleg og yfirteitt óafturkræft. Áhrifin eru oftast á sæðis-, lands- og/eða heim svási en geta einnig verið staðbundin.
Óviss	?	Ekki er vitað um eðli eða umfang um hverfisáhrifa á tiltekna umhverfiþætti, m.a. vegna skorts á upplýsingum, tæknilegra annmarka eða skorts á þekkingu. Það getur verið unnt að affaupplýsinga um áhrifin með frekari rannsóknum eða markvissri vöktun.

3 UM HVER FÍS M AT

3.1 STEFNA AÐALSKIPULAGS SKAFTÁRHRÉPPS UM IÐNAÐARSVÆÐI

Um fjöllum um atvinnu í umhverfi skýrslunni einkorðast við iðnaðarsvæði en gert ráð fyrir nokkrum virkjanakostum innan sveitarfélagsins. Ekki er talið að stefna að skipulagsáskiftárhreppsum landbúnað, athafnasvæði, sörpörgunar- og efnistökusvæði, svæði fyrir verslun og þjónustu geti haft verulega neikvæð áhrif í form eða sérþarsam um er að næða aðgerðir sem ná ekki til umfangs íkilssvæðisen fjallað verður almenn um atvinnu í heildamiðurstöðu um fjöllumunarum atvinnu.

Hluti af miðum að skipulagser að auka atvinnuöpun á öðrum sviðum en ferðþjónustu með því að leita leiða til að laða að atvinnustarfsemi sem skapar nýstörf. Með því að sýna fram á möguleg orkuvinnusvæði innan sveitarfélagsins. Á fundi sveitarstjórnar 9. febrúar 2009 ákvað sveitarstjórn skipulagsáskiftárhrepps að skipa sérstakan vinnuhóp er gera skyldi tillögur til stefnumótunar um skipulagsáál vegna yfirstandandi endurskoðunar að skipulags Eftirfarandi samþykkt var bókun:

Skipun vinnuhóps um skipulagsáál.

„Í tengslum við yfirstandandi endurskoðun að skipulagsáskiftárhrepps ákveður sveitarstjórn að skipa sérstakan vinnuhóp til að gera tillögur til stefnumótunar um verndun og nýtingu lands og landsvæða í skipulagsáskiftárhreppi með tilliti til landverndarsvæðna, virkjunarkosta og atvinnuuppbyggingar, einkum í ferðþjónustu, landbúnaði og iðnaði.“

3.1.1 NÚVERAN DIÁSTAND UM HVER FÍS VIÐ IÐNAÐARSVÆÐI

Hólmárvirkjun. Svæðið við Hólmá einkennist af móberrgsmyndunum frá því um mibik ísaldar, annað hvort bert móberrg eða móberrg með þunnri veðrunarskán, hrauni með lausu seti bæði sandi og malarefnum en þó aðallega gjósku. Um fimmtungur svæðisins er ár og vötn en annars er ríflega tveir fimmtu hlutar lítt gróið land. Um þriðjungur svæðisins er mólendi og þá einkum giljamóar. Einn tuttugasti er mólendi og annar tuttugasti hluti er birkiþjón sem vex í hlíð. Svæðið er býlisheildar norðan Atleyjar.

Við Hólmá er annað af tveimur varpsvæðum hellinga á Íslandi en tegundin verpir allt frá Hólmáarfossi og að ármótum Hólmáar og Úkkulvíslar. Svæðið er bundin bleikjaer í Hólmá frá Hrossafossi að Hólmáarfossi en ekki erstunduð stangveið.

Búlandsvirkjun. Öfan byggðar í skipulagsáskiftárhreppi einkennist svæðið af móberrgsmyndunum frá því um mibik ísaldar. Inn á milli móberrgsyndanna á finna nokkur basalthraun þá helst austan skipulagsáskiftárhrepps ofan og neðan við skipulagsáskiftárhrepps. Á nútím ahafarunnið hraun niður farvegi Hólmáar og skipulagsáskiftárhrepps.

þeirra eru Eldhraun og Eldgjáhraun. Lítið er um lausjarðlög en að mestu er um að næða fram burð ána.

Stærstur hluti sæðisins er gróið land og telst nærr helm-ingur landsins vera algróið land þar sem algengasta gróðurtendið er mósagróður og graslendi. Á sæðinu verpaum 24 tegundir fugla og eru 5 þeirra á valista. Mífuglavarp á sæðinu telst strjált. Skaftá er jökulá sem kemur í tveimur meginkvíslum undan Vatnjökli en vetrarrensli árinna við Skaftárdal er að jafnaði 50-60 m³/sog sum arrensli 130-170 m³/ssinna við Skaftárdal skiptist áin í tvær kvíslar. Önnur kvísl rennur til austursog austur með Síðu og er uppspretta lindarrensli skja í Landbroti og Mjóallandi. Hin kvísl rennur til vestursog verður Ásaeldvatn og sam einast Tunguffjóti og Hólm sá í Kúðarfjót. Í Tunguffjóti gengur fiskur upp að Bjama fossi en þar hefur sjóbirtingur verið veiddur en veiðintjar eru þýðingam iklar fyrir byggðina á sæðinu. Mýrsti hluti iðnaðarsæðisins er innan sæðis sem er á náttúrum injaskrá, Eldgjá 706 og einnig inn Skaftáreddahrauns sem er verndað skv. 37. gr náttúruverndataga. Innanyrðri hlutasæðisins skráðarm injar, annarsvegar götupaldrar í Syðri Ófæru, sem er dæmi um samgönguleið og hinsvegar svokallaðir tólfahringur, byggðatag 12 býla sem talið er að hafi eyðst í gosti um 1100.

Skálavirkjun. Austur kvísl Skaftár við Skál rennur í farvegi sem afmarkast af Skálaheiði og Skaftáreddahrauni sem er verndað skv. 37. gr. M náttúruverndataga. Áin rennur um lygnu niður af Skálabænum og síðan í þrengslum niður með bólsrabergshöfða annar vegar og hraunbrúna rinnar hinsvegar, síður og austur fyrir höfðan. Í Skaftárhlaupum breiðir áin úr sér og rennur út á hraunið og er hraunið sandorpið þar sem gert er ráð fyrir lónstæði. Iðnaðarsæðið er inni sæðis á náttúrum injaskrá nr. 759. Skálaheiði, Raúðhóll, Buruhólar og Hálsagjgir.

Hnútu virkjun. Við Lanbhaga foss er móberg en ofan á því Brunnárhraun sem er hraun runnið á nútíma. Mjó fram Hverfisfjót er Skaftáreddahraun. Hverfisfjót er jökulá sem fellur úr Síðujökli en vatnasíð fjótsins talið vera um 314 km². Gróður er dæmi gerður fyrir heiðar í Skaftárhreppi sem einkennast m.a. af gráviði, gamburm asa sjóm osá geldingahnappi, fífum, krækilyngi, sortulyngi, holtasley, lan bagrasi. Mýr st fjótinu má víðasjá gróðureyðingu vegna áföksjökulaur. Á sæðinu eru sólskríkjur, mífuglar, álfir og gæsirum fatíma Hverfisfjót er ekki fiskgent. Vitað er um rústir af hlöðnu birgi við Hverfisfjót milli Lanbhaga fossa og Lanholtssössa. Ekki verður hrófað við því vegnaslóðagerðar að stöðvarhúsi.

Fornleifaskráning hefur ekki farið fram í Skaftárhreppi en gert er ráð fyrir að heildarskráningu ljúki árið 2012. M fjöllun um íbúafjölda og atvinnuskiptingu má sjá í köflum 1.10 og 1.11 í greinargerð með aðskipulagi Skaftárhrepps 2010-2022. Í greinargerðinni eru enn fremur upplýsingar um núverandi og áætlaðalandhotkun á þeim sæðum sem eru til um fjöllunarí um hverfiskýrslunni.

3.1.2 ÁHRIFSTEFNU AÐALSKIPULAGS VEGNA IÐNAÐARSVÆÐA:

Aðal atvinnuvegur í Skafárhreppi er landbúnaður en ferðaþjónusta og fiskeldi eru vaxandi atvinnugreinar. Á Klaustri er stunduð verslun, margvísleg þjónusta og iðnaður og þar eru einnig staðsettar opinberar stofnanir sveitarfélagsins. Á tímabilinu á milli 2000-2005 hefur landbúnaður haldið sínu og fráðslustarfsæmi meðan störfum á vegum hins opinbera hefur fjölgað, þ.e. í heilbrigðis- og félagsþjónustu. Störf í mannvirkjagerð hefur staðið í stað en frákkað í öðrum iðnaði. Í tillögu að aðalskipulagi Skafárhrepps 2010-2022 eru lagðir fram til umræðu fjórir virkjunarkostir til eflingar á iðnaðarstarfsæmi og staðkun þjóðgarðs í sveitarfélaginu. Þess ber að geta að upplýsingar um einstakavirkunarkosti eru mjög mismunandi.

Í drögum að skýrslu vinnuhópsnum endurskoðun aðalskipulags Skafárhrepps segir:

„Vinnuhópurinn hefur verið í sambandi við þá aðila sem hafa hug á stafrí virkjanafframkvæmdum í Skafárhreppi (Andsvirkjun, AR IK, Suðurorka, Skálavirkjun, Hnútu virkjun), haldið fundi með fulltrúum þeirra og fengið allfarlega kynningu á hugmyndum / áformum. Í m fram það sem aftillögu um staðkun þjóðgarðs leiðir tekur vinnuhópurinn ekki efnislega afstöðu til virkjanaáformanna í Skafárhreppi, en telur þó rétt að í endurskoðuðu aðalskipulagi verði haldið því sigrúm í samóskað hefur verið eftir af virkjanaáðilum. Í m ræddu svæði verði því áformirkuð sem iðnaðarsvæði með fyrirvara um niðurstöðu rannsóknar, rannsóknar og umhverfisáats þegar og ef til nánari útláslu kemur ereðlilegt að áform aðar framkvæmdir lúti ströngum skilyrðum umhverfisáats“.

A. Hólm sví virkjun í Skafártungu með m iðlunartóni við A tley

Heimild: Skýrslu andsvirkjuna og Rárik frá júlí 2009 um virkjunartilhögun og umhverfisáhrif framkvæmda. Í ppdráttursýni staðsetningu á framkvæmdáttum og aukþessliggur fyrirjaðfræði- og vistgerðarkort.

B. Búlandsvirkjun í Skaffártungu

Heimild: Skýrslalandsvirkjunar og lífrík frá apríl 2009 um virkjunartilhögun og umhverfisáhrif frá kvæm dala. Í ppráttursýni staðsetningu á framkvæmdapáttum og aukþessliggur fyrirjarðfræði- og vistgerðarkort.

C. Virkjun Skaffárlandi Skálar

Heimild: Skálarvirkju-Forathugun, frá september 2009 unnin af AÍM ennu Verkfæðistofunni. Í ppráttursýni staðsetningu á framkvæmdapáttum.

3.1.4 VALKOSTIR FYRIR IÐNAÐARSVÆÐI

Við gerð aðskipulagsá kaftárhrepps2010-2022 var horft til fimm valkosta

Stefnaaðskipulagsum fjögurný iðnaðarsvæði fyrirvirkjunaráform

Íllkostur, þ.e. að byggð þróist áfram með við þróun söstliðinna ára þar sem íbúum hefur verið að fæ kka

Ekki liggur fyrir útfærsla á tengingum við staðmi virkjanakosti sem eru skilgreindir í aðskipulaginu þ.e. **Hólmásvirkjun** og **Búlandsvirkjun** og því voru áhrif þeirra ekki metin. Ljóst er að ef virkjanir verða að veruleika þarf að breyta aðskipulaginu og gera m.a. grein fyrir legu á flutningslínunum, flutningsgetu og umhverfisáhrifum. Í frum hugmyndum er gert ráð fyrir að þessar virkjanir verði tengdar við landskerfið með loftlínu til norðurseða norðaustursí átt að Byggðalínu.

Frá stöðverhúsi við **Hnútu**virkju er gert ráð fyrir fyrir allt að 66 kV rafstreng í jörðu meðfram vegslóð og Hringveginum að tengivirkinu við Þrestbakka

Órka frá **Skálavirkjun** verður nýttur í iðnaðarstarfsemi á virkjunarsvæðinu og hluti fluttur um jarðstreng að núverandi 19 kV háspennulínu til Kirkjubæjarklausturs

Í eftirfarandi töflu eru dregin saman áhrif stefnumörkunarinnar um ný iðnaðarsvæði á náttúru, auðlindi og samfélag.

<p>Auðlindir</p>	<p>Óveruleg áhrif á verndarsvæði. Heildar förnefaskráning hefur ekki farið fram fyrir sveitarfélagið og því liggja ekki fyrir upplýsingar um þann þátt. Jákvæð áhrif vegna aukinnar raforku fram leiðsla</p>	<p>Svæðið er að hluta til innan svæðis á náttúrum injaskrá, og hverfisverndar vegna Skaftáreldahrauns sem jafnframt heyrir undir 37.gr náttúruverndataga Samkvæmt förnefaskráningu fyrir 11. ídhálendi þá eru Tólfahringur, byggðatag 12 byla sem talið er hafi eyðst í gosi um 1100 og götupaddir (samgönguleið) í Syðri Ófæru í skurðstaði að veitugöngum. Jákvæð áhrif vegna aukinnar raforku fram leiðsla Veði. Áhrif virkjunar á veiði hafa ekki verið metin en ætla má að megináhrif verði á veiði í Tungufjöti og þverán Skaftármilli Skaftárdals og Hólaskjóls</p>	<p>Svæðið er innan svæðis á náttúrum injaskrá, og hverfisverndar vegna Skaftáreldahrauns sem jafnframt heyrir undir 37.gr náttúruverndarlaga Förnefaskráning hefur ekki farið fram fyrir sveitarfélagið og því liggja ekki fyrir upplýsingar um þann þátt. Jákvæð áhrif vegna aukinnar raforku fram leiðsla</p>	<p>Vegur að virkjun liggur um Skaftáreldahraun sem heyrir undir 37.gr náttúruverndataga Samkvæmt förnefaskráningu verður engum minjum raskað við framkvæmdina. Jákvæð áhrif vegna aukinnar raforku fram leiðsla</p>	<p>Óveruleg áhrif á auðlindir þar sem ekki er gert ráð fyrir nýjum virkjunarkostum eða iðnaðarstarfsemi sem áhrif gæti haft á auðlindir. Heildar förnefaskráning hefur ekki farið fram fyrir sveitarfélagið.</p>
<p>Samfélag</p>	<p>Uppbygging iðnaðarsvæðis mun hafa jákvæð áhrif á efnahag og atvinnulíf einkum á meðan framkvæmdum stendur þar sem atvinnutækifæri aukast og íbúum fjölga á uppbyggingartíma Eftir að framkvæmdum lýkur eru áhrifin óviss um hvort raforkan nýtist til uppbyggingar á iðnaðarstarfsemi í sveitarfélaginu Vegstaði á Óldufellsleið frá Framgili að Hólmsárfossi þarf að færa rast til vegna lönsins Vegna nálægar getur svæðið haft neikvæð áhrif á ferðamannaleið um Fjalabaksleið syðri Mögulega óbein áhrif t.d. vegna aukinnar umferðar, hávaða og framkvæmda</p>	<p>Uppbygging iðnaðarsvæðis mun hafa jákvæð áhrif á efnahag og atvinnulíf einkum á meðan framkvæmdum stendur þar sem atvinnutækifæri aukast og íbúum fjölga á uppbyggingartíma Eftir að framkvæmdum lýkur eru áhrifin óviss um hvort raforkan nýtist til uppbyggingar á iðnaðarstarfsemi í sveitarfélaginu. Vegnanálægar getur svæðið haft neikvæð áhrif á ferðamannaleið um Fjalabaksleið nyrðri og hálendisn ístöð í Lambakarshólum. Mögulega óbein áhrif t.d. vegna aukinnar umferðar, hávaða og framkvæmda Vegur með bundnu slitlagi allt að Hólaskjóli gæti breytt forsendum fyrir rekstri hálendisn ístöðvarinnar.</p>	<p>Uppbygging iðnaðarsvæðis mun hafa jákvæð áhrif á efnahag og atvinnulíf einkum á meðan framkvæmdum stendur þar sem störfum mun fjölga á uppbyggingartíma Eftir að framkvæmdum lýkur þá eru áhrifin talin vera jákvæð þar sem ætlað er að nýta hluta orkunnar í fiskiðúrverksniðju við virkjunina Mögulega óbein áhrif t.d. vegna aukinnar umferðar, hávaða og framkvæmda</p>	<p>Uppbygging iðnaðarsvæðis mun hafa jákvæð áhrif á efnahag og atvinnulíf einkum á meðan framkvæmdum stendur þar sem störfum mun fjölga á uppbyggingartíma Eftir að framkvæmdum lýkur eru áhrifin óviss um hvort raforkan nýtist til uppbyggingar á iðnaðarstarfsemi í sveitarfélaginu. Mögulega óbein áhrif t.d. vegna aukinnar umferðar, hávaða og framkvæmda</p>	<p>Mögulega óbein áhrif á efnahag og félagslegt umhverfi ef íbúum fækkar og þar með minnkandi tekjur sveitarfélagsins og minnkandi þjónustustig Jákvæð áhrif á þá ferðamennsku sem skiptir eftir upplifun á öröskudum viðendum og náttúrulegu umhverfi.</p>

3.1.5 N IÐURSTAÐA SAMANBURÐAR

Í eð stefnumörkun í endurskoðun aðalskipulags Skaftárhrepps 2010-2022 er lögð áhersla á farsæla þróun atvinnugreina sem byggja á landkostum sveðisins jafnframt því sem stuðlað verði að nýjungum og aukinni fjölbreytni í atvinnulífi. Jákvað áhrif valkosta sem til greina komu eru á samfélag vegna þess að uppbygging iðnaðarsveða mun hafa jákvað áhrif á efnahag og þannig að atvinnuteki ferri aukist og íbúum fjölgi. Áhrif á náttúru eru talin neikvað þar sem stíflur, lón og vegagerð mun veldasjónrænum áhrifum og gróðurlendi fara undir lónstæðið. Óvissáhrif eru talin vegna röskunar á fornleifum og breytingum á vatnafari. Núllkostur hefur jákvað áhrif á náttúru þar sem sveðin heldast í núverandi ástandi og neikvað áhrif á samfélag þar sem ekki er farið í atvinnuskapanduppbyggingu.

3.1.6 MÓTVEGISAÐGERÐIR VEGNA STEFNU AÐALSKIPULAGS UM IÐNAÐARSVÆÐI

Tillögur að mótvægisaðgerðum til að draga úr hættu á neikvaðum umhverfisáhrifum með tilkomu nýrra iðnaðarsveða

Áform að arfrakvaðm dirlúti ströngum skilyrðum umhverfisáts

Hugavel að hönnun og ásjnd virkjananna þannig að framkvæm dirlúti vel að landslagi.

Tryggja að breyting á rennsli Skaftárhafi ekki neikvað áhrif til gróðureyðingar og á lindarennsi.

3.1.7 HEILDARNIÐURSTAÐA UM HVERFISÁHRIFA FYRIR IÐNAÐARSVÆÐI

Á heildina litið kemur stefnumörkun aðalskipulags Skaftárhrepps 2010-2022 sem snýr að iðnaðarsveðum til með að hafa óveruleg til neikvað áhrif á náttúru, óveruleg, neikvað eða óvissáhrif vegna auðlinda og jákvað og óvissáhrif vegna samfélags. Eftirfarandi tafla sýnir megin umhverfisáhrif yfirmisunandi virkjunarkosti:

Iðnaðarsveði	Umhverfisþættir		
	Náttúra	Auðlindir	Samfélag
Hólmárvirkjun	-0	+0/?	+/-/?
Búlandsvirkjun	-/?	+/-/?	+/-/?
Skálavirkjun	-0/?	+/-/?	+/?
Hnútu virkjun	-/?	+/-	+/?
Núllkostur	+	0/?	+/-

3.2 STEFNA AÐALSKIPULAGS KAFTÁRHREPPS UM FRÍDLÝST SVÆÐI

Vinnuhópurinn um endurskoðun á Aðalskipulagi Skaftárhreppstelur að stækka Vatnajökulspjóðgarðsins Skaftárhreppi sé mikil og afdrifari framkvæmd fyrir hreppinn. Hún felur m.a. í sér að veiting Skaftár í Langasjó geturekki verið hluti aflausnarburðarvandans og því verður að glíma við hann annarsstaðar. Hugmyndir um Skaftárveitu og lífræðisgjöld til að veita vatni í Tungnaá eru þá einnig úrsögð. Í framkvæmdinni felast hins vegar kirkjur til atvinnuuppbyggingar, einkum á sviði ferðaþjónustu og umsjón um þjóðgarðinn sjálfan og á sviði náttúruvísinda.

Í ljósi þess sem að ofan segir er nærtækt að spyrja hvort ekki sé þá ávinningur að því að afmáttam eiralanden m innann þjóðgarðsins Kosti þessu helst þeir að með því m á tryggja heildsæðari mörkun landslagsheilda auk þess sem samræming á skipulagi, þjónustu og eftirliti væri á ábyrgð og kostnað þjóðgarðsins ekki sveitarfélagsins. Þórt þjóðgarðsveði er m eira afgerandi kynningarefni út á við en lítið þjóðgarðsveði og hefúr sterka aðdráttarafi fyrir atvinnuuppbyggingu. Ókostir miblasækki við, enda hefúr ekki verið rættum að betra sé að nýta um rætt landsveði til annars samkvæmt gildandi reglum um þjóðgarðinn verður ekki skertur hefðbundin afnotaréttur landsog landsgeðainnan hans Vinnuhópurinn telur mikilvægt að við ákvörðun um verndunarsig eða verndarþéttainnan þjóðgarðsins verði gert ráð fyrir svigrúm í til framkvæmda og uppbyggingar þar sem það á við.

3.2.1 NÚVERAN DIÁSTANÐUM HVERFIS VESTAN VATNAJÖKULS

Sýðri hluti sveðisins er nokkuð vel gróinn og einkennist af víðáttum íklum m osagróðri sem er tilkomin vegna mikillrar úrkomu og gegndræpi bergunnar þegar norðardregur og nærljóklínur m innkangróðar og sandar, hraun og lítt gróni m elar veraðarfjandi. Efri hluti sýðum annarsfréttar einkennist af m osagrónu Skaftáreldahrauni og Laggaröðinni. Á sveðinu vestan við Vatnajökul hafa fundist amk. tölfrægingur fúgláa válista og eru amk. sjö þeirra á vissar varptegundir. Innan þess sveðis eru eftirfandi þrjú sveði á náttúrum innskrá.

706. Eldgjá, V-Skaftárhreppsýslu. (1) Eldgjá á Skaftárhreppstunguafretti milli Gjátindsog Svertahnúksfjalla til norðaustursræðurlínaúr Gjátindi í Skaftárámsviðskeklinga til austursræðurskaftániðuraðbrú á sýðri-Óræru og þaðan línaum hátind Blálfjallssuðvestur í Ölfufelli. Til vestursræðurlínaúr Ölfufelli um Svertahnúk í Svertahnúk. (2) Eldgjá er hluti af um 40 km langri gossprungu sem vitnar um stórkostleg eldsim brot á nútím á Svertahnúk og fjölbreytt landslag. Vinsælt útivistarsveði. Æskilegt er að tengjasveðið Friðlandi að Fjallabaki.

760. Grænifjalgarður, V-Skaftárhreppsýslu. (1) Fjalgarðurinn á milli Tungna og Eldgjár. Til norðvestursráða Tungna og austur mörk Friðlands að Fjallabaki. Til suðursræðurlínaúr í orfjöðkli austur í Svertahnúk til austurs og norðursráðanorðvestur mörksveðisnr. 706 og línaúr Gjátindi í Svertahnúk og þaðan í Jökulvatn. (2) Svertahnúk og fjölbreytt landslag. Vinsælt útivistarsveði. Æskilegt er að tengjasveðið Friðlandi að Fjallabaki.

761. Emstru og Fjallabak, Rangárvallasýslu, V-Skaftárhreppsýslu. (1) Landsveðið milli sveðisnr. 730, og Friðlands að Fjallabaki annarsvegar og Þórnkerker og Illýrdalsjökulshinsvegar. Til vestursræðurlínaúr Jökulöldum um Þórólfsfell og smáfföll í Vondubjalla til austursog norðursræðurlínaúr Ölfufelli um Svertahnúk í

§ vertahnúk og þaðan í T orfjökul. (2) § tórbrotið og fjölbreytt landslag. Vinsælt útvístarsæði. Æ skilegt er að tengjasæðið Friðlandi að Fjallabaki.“

Í gildandi aðskipulagi eru eftirfarandi sæði ennfrem ur skilgreind sém hverfisvernduð sæði.

Lakaggar- Eldgjá. Eldstöðvar og hraun frá Eldgjá um Lakaggaalt austur að Sjókjóki. Sæðið liggur að öðrum verndarsæðum á eystragosbeltinu.

Fjallabakssæðið sinnanl ungnær. T orfjökulssæðið suður að Illýrðsjökki og að Eldgjá. Eitt fjölsóttasta ferðan annarsæði á hálendi Íslands

Upplýsingar um núverandi landnotkun og áætlaðar breytingar eru í greinargerðu aðskipulagsins

3.2.2 ÁHRIFSTEFNU AÐASKIPULAGS VEGNA FRÍDÝSTRA SVÆÐA

Vinnuhópurinn um endurskoðun á Aðaskipulagi Skaftárhrepps hefur lagt til eftirfarandi tillögu;

„að mestur hluti vesturhálandishreppsins sém er innan þjóðlendumarka geti fellið undir Vatnajökulsþjóðgarð að gefnum ákveðnum försendum. Hér neðar er tillaga að hugsanlegri afmörkun sæðisins sém t þessari hugmynd og taldarupp försendu sém vinnuhópurinn telur mikilvægt að ræða í þessu sambandi.“

Vinnuhópurinn hefur rætt tvær aðrar stærkkunarhugmyndir. Annars vegar að stærkkunin verði miðuð við landsæðið sém tilgreint hefur verið í þingsályktunartillögu um náttúruverndarætlun 2009-2013, hins vegar að allt landsæði í hreppnum vestanverðum sém liggur innan þjóðlendumarka (þ.m.t. Alftaversafréttur og Skaftárhreppshluti Illýrðsjökuls) felli undir þjóðgarðinn.

Fyrri hugmyndin felur í sér að nokkrar helstu náttúrupertursæðisins felli undir þjóðgarðinn og hefur þann kost að vera í mestu samræmi við almenna og opinbera umræðu um málið. Hún er hins vegar ekki einsheildsæðið hvað varðar landslagsheildir og sveitarfélagið þyrfti eftir sém áður að hafa umsjón með stærstum hluta vesturhálandisins“.

3.2.3 VALKO STR FYR R FRIDLÝST SVÆÐI

S tæ kkun Vatnajökulþjóðgarðsskv. náttúruverndaráæ tjun

S tæ kkun Vatnajökulþjóðgarðsskv. tillogu sveitarstjómar

Friðlyst sæði	A. S rækkun skv. tillögu sveitarstjórnar	B. S tækkun skv. náttúruverndaráætlun	S.N úllkostur
<p>Íl áttúra</p>	<p>Landslag, S tórar samfélðar landslagheildir verða varðveittarinnasæðisins</p> <p>Jarðfræði og jarðmyndanir, M eð stofnun Vatnajökulsþjóðgarðs þá er lögð áhersla á að vernda jarðmyndanir og verður takmarkað efnisnám leyft innan þjóðgarðsins</p> <p>Gróðurfar og dýralíf Eitt af markmiðunum með stofnun Vatnajökulsþjóðgarðs er að vernda lífríki þjóðgarðsins</p> <p>Á vinsælum áningarstöðum og stígum ferðananna er hætt á að aukinn átroðningur verði skaðlegur þeim viðkvæmagróðri sem einkennissæðið.</p> <p>Vatnafar: Óvissáhrif</p>	<p>Landslag, Afmörkunin tekur ekki nógu mikið tillit til landslagheilda</p> <p>Jarðfræði og jarðmyndanir, M eð stofnun Vatnajökulsþjóðgarðs þá er lögð áhersla á að vernda jarðmyndanir og verður takmarkað efnisnám leyft innan þjóðgarðsins</p> <p>Gróðurfar og dýralíf, Eitt af markmiðunum með stofnun Vatnajökulsþjóðgarðs er að vernda lífríki þjóðgarðsins</p> <p>Almennt er ekki talið að stækkunin hafi í för með sér veruleg áhrif á gróðurfar sæðisins eða á sjaldgæfar plöntur eða á plöntur á valla</p> <p>Á vinsælum áningarstöðum og stígum ferðananna er hætt á að aukinn átroðningur verði skaðlegur þeim viðkvæmagróðri sem einkennissæðið.</p> <p>Vatnafar: Óvissáhrif</p>	<p>Landslag, Óbreytt ástand</p> <p>Jarðfræði og jarðmyndanir, Óbreytt ástand hefur óveruleg áhrif á jarðmyndanir.</p> <p>Óbreytt ástand hefur óveruleg áhrif á jarðveg</p> <p>Gróðurfar og dýralíf lítil þegar er ymisvernd á sæðinu sem tekur til gróðurs og dýralífs</p> <p>Vatnafar: Óbreytt áhrif</p>
<p>Auðlindir</p>	<p>Eitt af markmiðunum með stofnun Vatnajökulsþjóðgarðs er að vernda menningamínjarsæðisins</p> <p>Stór hluti af sæðinu er þegar verndaður á náttúrumínjaskrá og undir hverfisvernd. Stækkun þjóðgarðsins gerir verndun markvissari.</p>	<p>Eitt af markmiðunum með stofnun Vatnajökulsþjóðgarðs er að vernda menningamínjarsæðisins</p> <p>Stór hluti af sæðinu er þegar verndaður á náttúrumínjaskrá og undir hverfisvernd. Stækkun þjóðgarðsins gerir verndun markvissari.</p>	<p>Fornleifaskráning hefur ekki verið gerð fyrir sæðið nema samþætting þannig að líkja má upplýsingar liggja ekki fyrir um þennan þátt.</p>
<p>Samfélag</p>	<p>Hefur talsverð jákvæð samfélagsleg áhrif í för með sér. Ferðapjónusta getur verið hvetjandi fyrir samfélög, stuðlað að efnahagslegum vexti, haft í för með sér jákvæða upplifun og stuðlað að varðveislu menningategrar, sögulegrar og náttúrulegrar arfleiddar. Aukinn fjöldi ferðananna skapar ný atvinnutækifæri og fleiri flytjast í sveitarfélagið.</p> <p>Þetta aðgegni leiðir til aukins gestgjafasem getur valdið umhverfisspjöllu sem hefur þá áhrif á þolmörksæðisins</p> <p>Aukin umferð getur haft neikvæð áhrif á viðemisupplifun</p>	<p>Hefur talsverð jákvæð samfélagsleg áhrif í för með sér. Ferðapjónusta getur verið hvetjandi fyrir samfélög, stuðlað að efnahagslegum vexti, haft í för með sér jákvæða upplifun og stuðlað að varðveislu menningategrar, sögulegrar og náttúrulegrar arfleiddar.</p> <p>Þetta aðgegni leiðir til aukins gestgjafasem getur valdið umhverfisspjöllu sem hefur þá áhrif á þolmörksæðisins</p> <p>Aukinn fjöldi ferðananna skapar ný atvinnutækifæri og fleiri flytjast í sveitarfélagið.</p> <p>Aukin umferð getur haft neikvæð áhrif á viðemisupplifun</p>	<p>Íbúum í sveitarfélaginu hefur þetta áhrif og áfram haldandi óbreytt ástand felur í sér neikvæða þróun.</p>

3.2.4 NIÐURSTAÐA SAMANBURÐAR

Í eð stefnum örkun í endurskoðun aðalskipulagi Skaftárhrepps 2010-2022 um fríðlýst svæði er lögð áhersla á að staðkun Vatnajökulsþjóðgarðsins hafi í för með sér skipulega uppbyggingu atvinnustarfssemi á vegum þjóðgarðsins og tengda þjóðgarðinum í Skaftárhreppi og að fjölgun ferðanna anna hefuri í för með sér aukna og fjölbreyttari þjónustu.

Jákvæð áhrif valkosta senn til greina komu eru á náttúru með verndun jarðmýndana og líffrískis og auðlindir með verndun menningarmínjar og markvissari heildarsýnar. Áhrifá samfélag eru jákvæð vegna þess að ferðaþjónusta getur verið hvetjandi fyrir samfélagið og stuðlað að efnahagslegum vexti. Í eikvæð áhrifá náttúru er vegna hætta á auknum átroðningi á vinsælum áningarstöðum ferðanna anna og neikvæð áhrifá skynjun fólks fyrir viðemisupplifunar vegna aukinnarum ferðar. Óviss áhrif er talin vegna röskunar á förnleifum og breytingum á vatnafari. Í úllkostur hefuri óveruleg og jákvæð áhrifá náttúru þar sem svæðin haldast í núverandi ástandi en neikvæð áhrifá samfélag þar sem aukning ferðanna anna verður ekki eins mikil og þar með færri ný atvinnutækifæri fyrir sveitarélagið.

3.2.5 MÓTVEGISAÐGERÐIR VEGNA STEFNU AÐALSKIPULAGS UM FRÍÐLÝST SVÆÐI

Tillögur að mótvægisáðgerðum til að draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum með staðkun Vatnajökulsþjóðgarðsa

Í óttöku- og áningarstaðir tiki m ið af fjölda ferðanna anna

Takmörkun á m annvirkjagerð og allar framkvæmdir fælli vel að landslagi.

Í ppbygging gönguleiða tiki tillit til viðkvæmra jarðmýndana og gróðurso og gangandi um ferð veint á svæði sem hafar hæri þolmörk.

Í iðlun upplýsinga til ferðanna anna dlan ársinshring.

3.2.6 HEILDARNIÐURSTAÐA UM HVERFISÁHRIFA FYRIR FRÍÐLÝST SVÆÐI

Á heildinalitið hefur stefnumörkun í endurskoðun aðskipulagið Skaftárhrepps 2010-2022 um fríðlýst svæði jákvæð áhrif á náttúrufer og auðlindir þar sem mælt er með stofnun Vatnajökulspjóðgarðs er að vernda náttúru og auðlindir. Í eikvæð áhrif á náttúru og samfélag er vegna aukinnsátroðnings á vinsælum áningastöðum. Í úllkostur hefur jákvæð og óveruleg áhrif á náttúru þar sem stór hluti svæðisins er þegar verndað. Óviss áhrif á auðlindir þar sem ekki liggur fyrir förnleifskrýning og neikvæð áhrif á samfélag þar sem óbreytt ástand felur í sér neikvæð áþróun. Eftirfarandi tafla sýnir megin um hverfisáhrif fyrir mismunandi stækkun Vatnajökulspjóðgarðs

Stækkun Vatnajökulspjóðgarðs	Um hverfisþættir		
	Náttúra	Auðlindir	Samfélag
Tillagasveitarstjórnir	+/-/?	+	+/-
Þingsályktunartillaga	+/-/0/?	+	+/-
Úllkostur	+/0	?	-

4 M A T Á U M H V E R F I S Á H R I F U M F R A M K V Æ M D A

4.1 F R A M K V Æ M D R H Á Ð A R M A T I Á U M H V E R F I S Á H R I F U M

Samkvæmt lögum nr. 106/2000 um m á t á u m h v e r f i s á h r i f u m er líklegt að þessi lög nái til hluta eða allra þeirra framkvæmda sem lagðar eru til sem ný iðnaðarsvæði í endurskoðun á aðskipulagi Skaftárhrepps

Samkvæmt viðauka 1. gr 17 í lögum um m á t á u m h v e r f i s á h r i f u m nr. 106/2000 þá eru stíffur og önnur m á n n v i r k i e ð a b r e y t i n g a r á á r f a r v e g j i t i l a ð h e m j a o g e ð a m i ð l a v a t r i þ a r s e m 3 k m ² l a n d s e ð a m e i r a f a r a u n d i r v a t n e ð a r ú m t a k v a t n s e r m e i r a e n 10 m i l l j ó n m ³ h á ð a r m a t i á u m h v e r f i s á h r i f u m Í 2. viðauka gr. 3 eru vatnsorkuver með uppsett rafaff 100 kW eða meira til framleiðslu á rafmagnni í hverju tilviki hvort þau skulu háð m á t á u m h v e r f i s S a m k v æ m t v i ð a u k a 1 o g v i ð a u k a 2 í lögum nr. 106/2000 um m á t á u m h v e r f i s á h r i f u m k u n n a e f n i s n á m u r a ð v e r a m a t s k y l d a r.

5 SAMRÁÐ

Endurskoðun á aðalskipulagi Skafrárhreppshéfur verið til um fjöllumarhjá sveitarstjórn, skipulags- og byggingarnefnd frá því í október 2007. Við mótun aðalskipulagsins héfur verið leitað eftir athugasemdum og ábendingum frá íbúum og hagsmunaaðilum á þremur íbúafundum. Fyrsti íbúafundurinn var í mars 2008 þegar óskað var eftir ábendingum áður en tillögur höfðu verið settar fram. Fyrir þann fund gafst íbúum og hagsmunaaðilum tækifæri að ræða einsega við skipulagsráðgjafa skipulagsfúltrúa sveitarstjóra, formann skipulags- og byggingarnefndar og oddvitavegnaendurskoðunar Aðalskipulags Skafrárhrepps.

Sveitarstjórn samþykkti matsýsingu fyrir um hverfisskýrslu í mars 2009. Stuttu seinna ákvað sveitarstjórn að vinnasérstaklega eð þrjú áhersluatriði, sem voru

- Skaftá vatnaveiting og aurburður
- Skaftá Vatnajökulspjóðgarðs
- Athugna virkjunarkostum

Þar sem matsýsingin tók ekki á öllum þessum þáttum var frestað að senda matsýsingin í samráðsferli til Skipulagsstofnunar. Matsýsingin var hins höfð til hliðsjónar við mat á um hverfisáhrifum við aðalskipulagsgerðina. Á fundi hjá Skipulagsstofnun í janúar 2010 var gerð grein fyrir því ferli sem matsýsing og um hverfisskýrsla héfur verið í við endurskoðunina. Á íbúafundi í nóvember 2009 voru kynntar tillögur og hugmyndir á endurskoðun á aðalskipulaginu og áherslur í vinnu við um hverfisskýrslu. Þá hafa verið haldnir samráðsfundir með Landgræðslunni, Vegagerðinni, um hverfisráðuneytinu og fjölmörgum hagsmunaaðilum á skipulagsferlinum. Þriðji og síðasti íbúafundurinn er áætlaður í mars 2010 þar sem kynntar verða tillögur sveitarstjórnar til auglýsingar. Þegar sveitarstjórn sendi tillöguna til Skipulagsstofnunar með ósk um leyfi til að auglýsingar var eftirfarandi stofnunum senda aðalskipulagstillagan og um hverfisskýrslu til um sagnar:

- um hverfisstofnun
- Skaftá tvegs og Landbúnaðarráðuneytið*
- Kirkjugarðsáð (Skipulagsnefnd kirkjugarða)*
- Formleifavernd ríkisins*
- Heilbrigðisefniritið Skaftá*
- Vegagerðin*
- Veðurstofu Íslands
- Skaftá ríkisins*
- Flugstöðin*
- Samvinnunefnd um Skaftá skipulag íðhálandisins
- Landsvirkjun*
- Landsnet*

- Suðurlandskógar*
- Rarik*

* Í m sagnirbárust áður en sveitarstjórn samþykkti að auglýsatillöguna

Samráð var haft við eftirfarandi aðilavegnatillagnaum orkuvinnslusæði:

- Suðurorku vegna Búlandsvirkjunar
- Landeigendaálkálavegnaálkálavirkjunar
- LandeigendaDalshöfðavegnaHnútuvegnavirkjunar

Samráð var haft við eftirfarandi aðilavegnatillagnaum staðkkun Vatnajökulspjóðgarðs

- Vatnajökulspjóðgarður
- Í m hverfisáðuneytið
- Landgræðslaríkisins

5.1 KYNNINGUM HVERFISSKÝRSLU

Tillaga að endurskoðun á aðaskipulagi Skafrárhrepps 2010-2022 og um hverfiskýrslu verður kynnt um sagnaradilum og almennungi og auglýst með lögförmlögum hætti. Í m sagnaradilum og almennungi gefast sex vikur til að kynna sér aðaskipulagið og um hverfiskýrsluna og kom á á framfæri athugasemjum áður en aðaskipulagið er afgreitt og staðfest.

6 SAMLEGÐARÁHRIF OG HEILDARNÍÐURSTAÐA MATSVINNU

Líkleg áhrif endurskoðunar aðaskipulagi Skafrárhrepps eru á heildinalitið bæði jákvæð og neikvæð. Jákvætt fyrir samfélag sveitarfélagsins þar sem gert er ráð fyrir fjölbreyttu framboði iðnaðarsæða, eifingu atvinnutækifæra þá sér í lagi með uppbyggingu orku iðnaðar. Í eikvæð áhrif geta orðið af stefnu aðskiplags á náttúru vegna uppbyggingu iðnaðarsæðis með tilheyrandi ásynðabreytingum og röskun á náttúru. Lagt er til að settar verði fram kröfur um ásynð, vandaðan um hverfisfrágang, um hirðu, um gengni á þessum sæðum og gerðar eru kröfur um að hljóðvist og loftm engun séu ávallt til fyrir yndar.

Staðkkun friðlýstra sæða hefur jákvæð áhrif ferðþjónustu sem skapar ný atvinnutækni og fleir flytjast í sveitarfélagið. Einnig stuðlar staðkkunin að varðveislu sígulegra og náttúrulegrar arfleifðar. Í eikvæð áhrif getur verið vegna aukins gesta fjölda og þá átroðningsáviðkvæmum sæðum sem getur haft áhrif á þolmörk sæðisins. Lagt er til að settar verði kröfur um vandaðan um hverfisfrágang allra framkvæmda og öflugam iðlun upplýsinga.

Stefnumótunin og aðskiplagsvinnan sýna ikinn viljatil að styrkja og effasveitarfélagið á mörögum sviðum og leitast er við að samrýma um hverfissemnd, nýtingu auðlinda og tækifæri á sviði

atvinnuuppbyggingar. Um hverfisnát Aðalskipulags Skaftárhrepps er því liður í að aðalskipulagsvinnan stuðli að sjálfbærri þróun í samræmi við markmið 1. gr. lagaum um hverfisnát áætlananr. 105/2006.

7 VÖKTUNARÁÆTLUN

Þar sem líkur eru á neikvæðum umhverfisáhrifum íkilvægt að gera tillögu að vöktunarætlun. Lagt er til að vöktun neikvæðra áhrifa sem veða hvað þyngst í umhverfisnátinu verði liður í skipulagsvinnu við regulega endurskoðun aðalskipulags. Lagt er til að Skaftárhreppur hafi um fjöllum um hverfisskýrslu til hliðsjónar við skipulagsvinnu hvers konar og gripi til þeirra mótvægisáætlaðra sem eiga við hverju sinni og lagðar hafa verið til í umhverfisskýrslu. Gera skal ráð fyrir að nánari vöktunarætlun framkvæmda verði við mati á umhverfisáhrifum þeirra sem og að fram komi nánari vöktunarætlun á deiliskipulagsstigi.

Þættir í umhverfinu sem þarf að vakta á neðri stigum áætlunargerðar eru eftirfarandi:

1. Að gerð verði förnleifaskráning samhlíða deiliskipulagi fyrir einstakar framkvæmdir og við umhverfisnát framkvæmda
2. Vöktun vatnsgeða í sveitarfélaginu.
3. Vöktun á að ekki verði gengið á góð landbúnaðarsæði þegar ákvörðun er tekin um breytta landnotkun.

8 VIÐAUKI

Umhverfisáttur	Forsendur	Upplýsingar	Matsspurning	Viðmið	Umhverfisvísar
Náttúra					
Landslag	Áhrif stefnumörkunar á ásynd landslags, þ.e. vegna aukinnar byggðar, samgöngumannvirkja og háspennulína.		Hefur áætlun áhrif á: Náttúrulegt landslag? Ásynd sveitarfélagsins?	§ tefnumörkun um sjálfbæra þróun til 2020. Sjá markmið og leiðir um vernd náttúru Íslands og sjálfbæra nýtingu auðlinda. § koda sérstaklega 9. kafli í III. hluta þar sem fjallað er um verndviðemis Lög nr. 44/1999 um náttúruvernd. Sjá 1. gr um markmið laganna og V kafa um landslagsvernd einkum gr. 34-37. Reglugerð um náttúruvernd einkum gr. 37. Skipulags- og byggingarlög. Sjá 1. gr. um markmið og 9. gr. um skipulagsskyldu og skipulagsreglugerð nr. 400/1998 gr. 4.9.2, 4.19.1. og gr. 10.2 Rammaáætlun II, sjá skýrslur faghóps 1.	
Jarðfræði og jarðmyndanir	Áhrif stefnumörkunar kann að hafa bein áhrif á jarðfræði og jarðmyndanir. Annars vegar að nýtt land er tekið undir byggð og samgöngumannvirki og hins vegar vegna efnisparfa/námutöku við uppbyggingu.		Viðkvæm svæði? Svæði eða stök með verndargildi?	Stefnumörkun um sjálfbæra þróun til 2020. Sjá 8.kafli í III. hluta þar sem fjallar eru um jarðmyndanir. Lög nr. 44/1999 um náttúruvernd. Sjá 1. gr um markmið laganna og V kafa um landslagsvernd einkum gr. 34-37. Reglugerð um náttúruvernd einkum gr. 37. Náttúruminjaskrá Náttúruverndaráætlun 2004-2008 og 2009-2013 sjá markmið náttúruverndaráætlunar. Rammaáætlun II, sjá skýrslur faghóps 1. Samráð/álit: Umhverfisstofnun	
Gróðurfar og dýralíf	Áhrif stefnumörkunar kann að hafa bein áhrif á lífríki. Áhrif vegna nýrra svæða sem tekin eru undir byggð eða		Stærð vemdarsvæða?	Stefnumörkun um sjálfbæra þróun til 2020. Sjá 7.kafli í III. hluta þar sem fjallar er um vernd lífríkis Íslands.	

	<p>mannvirki.</p> <p>Einnig eru óbein áhrif möguleg, t.d. vegna aukinnar umferðar, hávaða og framkvæmda.</p>		<p>Mikilvæg búsvæði?</p> <p>Mikilvæg gróðursvæði?</p> <p>Hverfisverndarsvæði?</p> <p>Votlendi?</p> <p>Liffræðilegan fjölbreytileika?</p> <p>Sjaldgæfar vistgerðir?</p> <p>Válistategundir?</p>	<p>Náttúruverndaráætlun 2004-2008 og 2009-2013 sjá markmið náttúruverndaráætlunar.</p> <p>Lög nr. 44/1999 um náttúruvernd. Sjá 1. gr um markmið laganna og V kafla um landslagsvernd einkum gr. 34-37. Reglugerð um náttúruvernd einkum gr. 37.</p> <p>Náttúruminjaskrá</p> <p>Ríósamningur um liffræðilegan fjölbreytileika, Bernarsamningur um verndun búsvæða. Samráð/álit Umhverfisstofnun, veiðimálastofnun,</p>	
Vatnafar	<p>Áhrif stefnumörkunar kann að hafa bein áhrif á vatnsverndarsvæði og vötn sem njóta sérstakrar verndar.</p>		<p>Vatnsverndarsvæði (brunn-, grann- eða fjarsvæði)?</p> <p>Vötn sem eru stærri en 1000m²?</p> <p>Ár og lækir?</p>	<p>Reglugerða um neysluvatn nr. 536/2001 og þá sérstaklega 9. grein.</p> <p>Reglugerð nr. 796/1999 um varnir gegn mengun vatns.</p> <p>Reglugerð nr. 797/1999 um varnir gegn mengun grunnvatns.</p> <p>Reglugerð nr. 785/1999 um starfsemi sem getur haft í för með sér mengun.</p> <p>Lög nr. 44/1999 um náttúruvernd. Sjá 1. gr um markmið laganna og V kafla um landslagsvernd einkum gr. 34-37. Reglugerð um náttúruvernd einkum gr. 37.</p> <p>Samráð/álit: Heilbrigðiseftirlit Norðurlands Vestra</p>	
U m hverfisþáttur	Forsendur	U pplýsingar	M atspurning	Viðm ið	U m hverfisvísar
Auð lindir					

Landrymi	Áhrif stefnumörkunar hefur bein áhrif á landrymi sem ferundirbyggð og samgöngum annvirki.		Stæ rö byggðrasæ ða? Íl ytingu landrymis (Íbúðir/ha) og samgöngur? Hlutfáll milli byggðs og óbyggðslands	Stefnumörkun um sjálfbæra þróun til 2020. Sjá markmið og leiðir um vernd náttúru Íslands og sjálfbæra nýtingu auðlinda. Sjá kaða sérstaklega 9. kafla í III. hluta þarsam fjallað er um verndviðemis	
Vemdarsæ ði	Áhrif stefnumörkunar kann að hafa áhrif á vemdarsæ ði.	Íl áttúruminjaskrá Íl áttúruvermdarætlun	Stæ rö vemdarsæ ða? Fjöldavemdarsæ ða? Gæ ði/eðli vemdarsæ ða?	Stefnumörkun um sjálfbæra þróun til 2020. Sjá markmið og leiðir um vernd náttúru Íslands og sjálfbæra nýtingu auðlinda. Sjá kaða sérstaklega 9. kafla í III. hluta þarsam fjallað er um verndviðemis Lög nr. 44/1999 um náttúruvermd. Sjá 1. gr um markmið laganna og V kafla um landslagsvermd einkum gr. 34-37. Reglugerð um náttúruvermd einkum gr. 37. Íl áttúruminjaskrá Náttúruvermdarætlun 2004-2008 og 2009-2013 sjá markmið náttúruvermdarætlunar. Samráð/álit: Íl hverfisstofnun	
Orka	Áhrif stefnumörkunar hefur bein áhrif á orkunotkun, sérstaklega m.t.t. samgangna og uppbyggingu nýsiðnaðar.		Orkunotkun (heild og á hverri búá)	Stefnumörkun um sjálfbæra þróun til 2020. Sjá kaða 2-10 um sjálfbæra nýtingu auðlinda	
Vatn	Áhrif stefnumörkunar hefur bein áhrif á vatnsnotkun. Fjölgun íbúa og atvinnustarfsæmi		Vatnsnotkun/íbúa Vatnsstöðu vatnsbóla? Þörf á nýjum vatnsbólum?	Reglugerð nr. 796/1999 um varmir gegn mengun vatns Reglugerð nr. 797/1999 um varmir gegn mengun grunnvatns Reglugerð nr. 785/1999 um starfsæmi sem getur haft í för með sér mengun. Lög nr. 44/1999 um náttúruvermd. Sjá 1. gr um markmið laganna og V kafla um landslagsvermd einkum gr. 34-37. Reglugerð um náttúruvermd einkum gr. 37. Samráð/álit: Heilbrigðisæfirtit Íl orðurlands Vestra	
Jarðefni	Áhrif stefnumörkunar hefur áhrif á jarðefnanotkun, þ.e. vegna uppbyggingar.		Fjöldi náma?	Stefnaaðaskipulagsum námur. Íl ámur-Efnistaka og frágangur	

U m hverfisráttur	Forsendur	U pplysingar	M atspurning	Viðm ið	U m hverfisvísar
Samfélag					
Samgöngur	Áhrif stefnumörkunar hefur bein áhrif á samgöngukerfi og umferð	Samgönguáætlun 2002-2014 Umferðaspá Vegagerðarinnar (2004)	Ferðavenjur og fjölda ferða? Akstursvegalemdir? Landrymi fyrir samgöngumannvirki? Þjónustustig samgöngukerfis? Aðgengi gangandi-, hjólandi og ríðandi vegfarenda?	Stefnumörkun um sjálfbæra þróun til 2020. Sjá kafla II.1 um heilnæmt andrúmsloft. Vegalög nr. 80/2007. Einkum 1. gr. og kafli IX um öryggi vega og umferðar. Samgönguáætlun 2007-2010. Sjá sérstaklega markmið 1.3. um umhverfislega sjálfbærar samgöngur	Daglegur ferðamáti til vinnu. Umferð og tegund umferðar
Efnahagur	Atvinna		Fjölbreytt atvinnutækifæri?	Bygðaaætlun 2006-2009. Sjá megin áætlunartölur um að bæta búsetuskilyrði á landsbyggðinni og efla samkeppnishæfni landsins. Sjá aðgerðir í byggðarmálum og svæðisbundna vaxtarsamninga sbr. vaxtarsamning fyrir Suðurland. Ferðamálaáætlun 2006-2015. Sjá markmið, leiðir og áherslur stjórnvalda í fjölmörgum grunnþáttum greinarinnar. Fjarskiptaáætlun 2005-2010. Sjá helstu markmið um háhraðanet, örugga fjarskiptaþjónustur, stafrænt sjón- og hljóðvarp.	Fjöldi starfa í sveitarfélaginu.
Félagslegt umhverfi	Áhrif stefnumörkunar hefur áhrif á íbúapróun, húsnæðisframboð og búsetukosti og útivistarsvæði		Fjölbreytt húsnæðisframboð? Fjölbreytta búsetukosti? Íbúapróun?	Skipulags- og byggingarlög. Sjá 1. gr. um markmið og 9. gr. um skipulagsskyldu og skipulagsreglugerð nr. 400/1998 gr. 4.2.2,	
Heilsa	Áhrif stefnumörkunar kann að hafa áhrif á heilsu íbúa. Fyrst og fremst vegna mengunar frá	Reglugerð nr. 1000/2005	Loftgæði (sbr. 2.1)? Fjöldi/stærð svæða þar sem	Reglugerð 933/1999 um hávaða. Inniheldur viðmuðunargildi fyrir hávað við mismunandi	Hávaði vegna umferðar

	umferð (útblastur og hávaði).	um kortlagningu hávaða.	hljóðstig er yfir viðmiðunarmörkum?	aðstæður. Reglugerð nr. 787/1999 um loftgæði. Sjá 1. gr. um markmið sem er að koma í veg fyrir eða draga úr skaðlegum áhrifm loftmengunar á heilsu manna og umhverfið, meta loftgæði á samræmdan hátt, afla upplýsinga um loftgæði og viðhalda þeim þar sem þau eru mikil eða bæta þau ella. Jafnframt að draga úr mengun lofta. Reglugerð 1000/2005 um kortlagningu hávaða. Tilgreindir eru staðir þar sem kortleggja þarf hávaða.	
Menningarminjar	Áhrif stefnumörkunar kann að hafa áhrif á menningarminjar.		Fomminjar? Húsavernd? Búsetu/menningarlandslag?	Lög nr. 107/2001 um þjóðminjar. Sjá 1. gr. um markmið laganna. Samráð/álit: Fornleifavernd ríkisins.	
Öryggi	Athuga þarf stöðu byggðar og samgöngumannvirkja m.t.t. náttúruvár. Fyrst og fremst um að ræða jarðskjálfta og vatnsflód.		Er/verður náttúruvá til staðar á: Núverandi byggðasvæðum? Nýjum byggðasvæðum? Núverandi samgöngumannvirkjum? Nýjum samgöngumannvirkjum?	Vegalög nr. 80/2007. Einkum 1. gr. og kafli IX um öryggi vega og umferðar. Samgönguáætlun 2007-2010. Sjá sérstaklega markmið 1.4 um öryggi Lög nr. 49/1997 um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum. Sjá 1. gr. laganna um að unnið skuli að vörnum og gegn tjóni og slysum af völdum snjóflóða og skriðufalla. Sjá einnig 4. gr. um að vinna skuli hættumat vegna ofanflóða og reglugerð nr. 637/1997 um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum. Reglugerð nr. 505/2007 um hættumat vegna ofanflóða, flokkun og nýtingu hættusvæða og gerð bráðbirgðahættumats. Sjá einkum 11. gr. um staðaráhættu, 17-21. gr. um flokkun, skilgreiningu og nýtingu hættusvæðaog 22. gr. um varnarvirki. Samráð/álit: Veðurstofa Íslands, Vegagerðin	
Sorp og fráveita	Áhrif stefnumörkunar hefur áhrif á losun úrgangs.		Hefur áætlun áhrif á: Sorpörgun? Veitukerfi	Lög nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs Sjá 1. gr. um markmið sem er að stuðla að því að meðhöndlun úrgangs valdi sem minnstum óæskilegum áhrifum á umhverfið og mengi ekki vatn, jarðveg né andrúmsloft, svo og draga úr hættu sem förgun úrgangs getur haft á heilsu manna og dýra	

				<p>Reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp. Sjá 1. gr. um markmið sem er að vernda almenning og umhverfið, einkum vatn og umhverfi þess gegn mengun af völdum skólps. Einnig að koma á samræmdu og kerfisbundinni söfnun, meðhöndlun og hreinsun skólps frá tilteknum atvinnurekstri.</p>	
--	--	--	--	--	--